

Afgørelse

21. december 2012
D&D
/LBA

HMN Naturgas I/S – Ændring af anvendte metoder til fastlæggelse af distributionstariffer

Sekretariatet for Energitilsynet

Carl Jacobsens Vej 3535
2500 Valby

tlf. 41 71 54 00

mail post@energitilsynet.dk

web www.energitilsynet.dk

1. HMN Naturgas I/S (herefter HMN) har d. 6. november 2012 indsendt anmeldelse om ændring af deres anvendte metoder til fastlæggelse af distributionstariffer. Ændringen består i en indførsel af en fast betaling for alle kunder, hvor provenuet herfra anvendes til en nedsættelse af distributionstariffens volumenbetaling, hvor strukturen samtidig ændres.

2. I henhold til Naturgasforsyningslovens (NGFL) § 36 a, skal Energitilsynet godkende de metoder, der anvendes ved fastlæggelsen af distributionstarifferne.

Afgørelse

Sekretariatet for Energitilsynet finder på baggrund af vedlagte sagsfremstilling og vurdering, at HMN Naturgas I/S' ændrede metode til tarifiering i ikke er i strid med Naturgasforsyningsloven. Sekretariatet for Energitilsynet godkender derfor HMN Naturgas I/S' ændrede metoder til tarifiering i henhold til NGFLs § 36 a.

Energitilsynet er dog ikke herved afskåret fra af egen drift eller i tilfælde af en konkret klage at tage metoden op til fornyet bedømmelse efter NGFLs bestemmelser.

Sagsfremstilling

3. HMN har ved henvendelse af 6. november 2012 ansøgt Energitilsynet om en ændring af løbetiden for annuiteten til afvikling af selskabets resterende nettogæld mv. fra 2016 til 2020.

4. Forlængelsen af gældsafviklingsperioden medfører, at indtægtsrammen reduceres, og at niveauet for distributionstariffen dermed bliver lavere. Den lavere distributionstarif betyder, at de direkte omkostninger, der er forbundet med naturgasdistributionen, ikke som hidtil vil blive dækket via distributionsbetalingen for kunder med et lavt naturgasforbrug, hvis den nuværende tarifstruktur, der er en ren volumenbetaling, fastholdes.

5. HMN ønsker derfor fra 2013 (hvorfra gældsafviklingsperioden også forlænges) at indføre en fast betaling for alle kunder, hvorfra provenuet anvendes til nedsættelse af distributionstariffens volumenbetaling, hvor der samtidig sker en ændring af bloktarifstrukturen.

6. HMN har derfor d. 6. november 2012 anmeldt en ændret tarifstruktur til Energitilsynet med anmodning om godkendelse.

Den ændrede tarifstruktur

7. Den ændrede tarifstruktur indebærer, at der indføres en fast årlig afgift for alle gasdistributionskunder uanset forbrugsstørrelse på 300 kr. Denne faste afgift har til formål at dække de gennemsnitlige direkte omkostninger til gasmåling, afregning og tilsyn med forbrugernes gasinstallationer i medfør af Gasreglementets bestemmelser.

8. Herudover ændres bloktariffen således, at de tre laveste trin (mængdeintervaller) i bloktariffen bliver ens. Tidligere var de to laveste intervaller i bloktariffen ens og de var kun en smule højere end bloktariffens tredje interval.

9. Niveauet for volumentarif nedsættes med provenuet fra den nye faste afgift.

10. HMNs tarifiering er fortsat kendetegnet ved, at volumentariffen er udformet som en bloktarif, hvor tariffen trinvist reduceres i takt med øget forbrug, men således at alle betaler den høje tarif for de første kubikmeter. HMN oplyser, at størrelsen af tariffene og mængdeintervallerne baserer sig på en vurdering af naturgassens konkurrenceevne sammenholdt med, at det samlede provenu skal svare til indtægtsrammen.

11. Bloktariffen betyder ifølge HMN,

- At alle kunder betaler det samme for de første kubikmeter
- At større forbrugere oplever en faldende marginal pris på transport af naturgas, hvilket afspejler, at de afholdte investeringer pr. afsat m^3 generelt falder med størrelsen af forbruget
- At større forbrugere på nuværende tidspunkt via bloktariffen betaler en trinvist stigende "fast" afgift, der stiger med størrelsen af det årlige

ge forbrug, hvilket omkostningsmæssigt hænger sammen med, at omkostningerne til tilsyn mv. stiger med stigende kapacitet på installationen.

12. HMN har fremsendt eksempler på ændringen i den samlede betaling (volumenbetaling alene for den nuværende tarifstruktur, og volumenbetaling plus fast afgift for den nye tarifstruktur) for forskellige repræsentative forbrugstørrelser i de forskellige nuværende forbrugstrin, som volumenbetalingen er opdelt i. Disse fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Eksempler på distributionsbetaling

Forbrug, m ³	2.000	14.000	50.000	100.000	500.000	12 mio.
Samlet betaling gl. tarif, kr.	1.846	12.922	44.410	78.435	186.585	2.468.085
Samlet betaling ny tarif, kr.	1.456	8.392	29.200	52.150	130.650	1.855.650

13. Energitilsynet skal i henhold til naturgasforsyningslovens (NGFL) § 36a godkende metoder for fastsættelse af transmissions- og distributionspriser og vilkår på naturgasområdet inden prisernes og vilkårenes ikrafttrædelse.

14. Energitilsynet har ved afgørelse af 22. november 2004 godkendt gasdistributionselskabernes metoder til fastsættelse af priser og vilkår for distribution af gas. Nævnte afgørelse fastlægger de overordnede rammer for gasdistributionselskabernes metoder, og HMNs anmeldelse vurderes at ligge inden for disse rammer. Anmeldelsen behandles derfor på sekretariatsniveau.

15. Sekretariatet for Energitilsynet (SET) har med udgangspunkt i selskabets redegørelse og efterfølgende supplerende oplysninger gennemgået selskabets ændrede metode for fastlæggelse af priser og vilkår.

16. SET har i sin gennemgang af den ændrede metode vurderet denne i forhold til NGFLs bestemmelser og kriterier for selskabernes priser og vilkår.

17. Generelt gælder det for Energitilsynets godkendelse af selskabernes metoder, at godkendelsen vedrører den overordnede principielle metode, uden at der tages stilling til konkrete forhold, herunder de mere detaljerede metodeelementer, der måtte være relateret til metoden.

18. Energitilsynet/SET vil dog altid kunne tage en problemstilling omkring en godkendt metode op af egen drift eller på baggrund af en klage. Energitilsynet/SET vil derefter i en konkret bedømmelse kunne tage stilling til mere specifikke forhold i relation til en tidligere godkendt metode. Således vil Energitilsynet/SET kunne forholde sig til, om den generelle metode i det

konkrete tilfælde er i overensstemmelse med NGFL, herunder om mere detaljerede metodeelementer er i overensstemmelse med NGFL.

Lovgrundlag

19. Det følger af NGFLs § 36 a, at priser og betingelser for anvendelse af distributionsnettet fastsættes af selskaberne efter metoder, der er godkendt af Energitilsynet.

§ 36 a. Priser og betingelser for anvendelse af transmissions- og distributionsnet samt LNG-faciliteter fastsættes af transmissions-, distributions- og LNG-selskaber efter offentliggjorte metoder, som er godkendt af Energitilsynet.

Stk. 2. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte nærmere regler om indholdet af de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, herunder tariffer.

20. Herudover fremgår det af NGFLs § 40, at selskaberne skal anmeldes deres anvendte metoder til Energitilsynet.

§ 40. Transmissions-, distributions-, LNG- og forsyningspligtige selskaber, jf. §§ 10 og 24, skal til Energitilsynet anmelde

1) de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår for adgang til transmissions- og distributionsnet samt LNG-faciliteter, herunder tariffer

21. Herudover anvender SET ved vurderingen af HMNs metoder en række kriterier i henhold til NGFLs fortolkningsbidrag. NGFL indeholder dels nogle generelle kriterier og dels nogle specifikke kriterier vedr. distribution.

§ 1. Lovens formål er at sikre, at landets naturgasforsyning tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til forsynings-sikkerhed, samfundsøkonomi, miljø og forbrugerbeskyttelse. Loven skal inden for denne målsætning give forbrugerne adgang til billig naturgas.

Stk. 2. Loven skal i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte formål særligt fremme en bæredygtig energianvendelse, herunder energibesparelser, samt sikre en effektiv anvendelse af økonomiske ressourcer og skabe konkurrence på markedet for naturgas.

22. I de almindelige bemærkninger til NGFL fremgår det desuden at lovgivningen skal sikre en effektiv udnyttelse af infrastrukturen og skal sikre et velfungerende naturgassystem og naturgasmarked. At der skal sikres om-

kostningseffektivitet og at der skal tages hensyn til særlige forhold i gasektoren.

23. Endelig siger NGFLs § 37, stk. 2 specifikt i relation til prissætningen for distributionen, at denne skal ske på rimelige, objektive og ikke-diskriminerende vilkår i forhold til, hvad de enkelte brugere og forbrugere giver anledning til.

§ 37, stk. 2. De i stk. 1 nævnte priser skal fastsættes efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende vilkår i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte forbrugere af nettet og forbrugere giver anledning til.

Vurdering

24. Baggrunden for HMNs nuværende tarifieringsmetode, som består af 100 pct. volumenbetaling var dels et ønske fra selskabet om et gennemskueligt tarifieringssystem, der var nemt at administrere og kalkulere for markedsdeltagerne, og som dermed ville være med til at sikre et velfungerende marked for naturgas. Dette blev i sin tid af Energitilsynet fundet i overensstemmelse med NGFLs § 1. Men allerede dengang var det Energitilsynets opfattelse, at forhold omkring tarifsstrukturen kan ændre sig over tid, bl.a. i lyset af omkostningsstrukturen.

25. Energitilsynet fandt derudover, at bloktariffen var i overensstemmelse med § 37, stk. 2 om at priserne skal fastsættes i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte brugere giver anledning til.

26. Den nuværende bloktarif indebærer faldende marginale distributionstariffer kombineret med en kontinuert faldende gennemsnitlig transportbetaling ved stigende transportforbrug. Dvs. at den gennemsnitlige transportpris for HMN ligger på $0,923 \text{ kr/m}^3$ for de helt små kunder, faldende til $0,206 \text{ kr/m}^3$ for de største kunder. Denne tarifforskel er begrundet i, at mindre kunder typisk har en mindre optimal udnyttelse af nettet sammenlignet med større kunder, hvilket ligeledes af Energitilsynet blev vurderet i overensstemmelse med § 37, stk. 2.

27. Herudover lagde Energitilsynet vægt på, at bloktariffen med faldende transportpris pr. transporteret mængde også fremmer en øget transport, der alt andet lige muliggør lavere distributionstariffer, da de faste omkostninger kan blive fordelt på flere transporterede m^3 . Den øgede transport blev også vurderet til at give en bedre udnyttelse af de foretagne investeringer ud fra et samfundsøkonomisk synspunkt, samtidig med, at naturgassen fortrænger olien, der er et mindre miljøvenligt brændsel, hvilket ligeledes understøtter, at bloktariffen er i overensstemmelse med NGFLs § 1 og de almindelige bemærkninger.

28. Det fremgår dog også af de almindelige bemærkninger til NGFL, at enhver kunde skal afholde de direkte henførbare omkostninger, der er forbundet med forsyning af kunden.

29. Indtil nu har den rent volumenbaserede bloktarif været af en størrelsesorden, hvormed HMN for alle kunder har kunnet få dækket de direkte omkostninger, der er ved at forsyne de enkelte kunder. Imidlertid betyder forlængelsen af gældsafviklingsperioden fra 2016 til 2020, jf. afgørelse af 21. december 2012 nu, at HMNs generelle tarifniveau falder, og at selskabet dermed ikke længere får dækket disse direkte henførbare omkostninger for så vidt angår de små kunder. En fastholdelse af den nuværende tarifstruktur vil derfor bryde med princippet om, at enhver kunde afholder de direkte omkostninger, der er forbundet med at forsyne dem.

30. Ved en ændring af tarifstrukturen er det af afgørende betydning for Sekretariatet for Energitilsynet, (i) at tarifieringsmetoden fortsat er gennemsigtig og i overensstemmelse med § 37, stk. 2 om at priserne skal fastsættes efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende vilkår i forhold til, hvilke omkostninger de enkelte forbrugere af nettet og forbrugere giver anledning til, (ii) at naturgassen skal være konkurrencedygtig i forhold til alternative brændsler, (iii) at indtægtsrammen fortsat overholdes.

(i) Gennemsigtig tarifiering efter rimelige, objektive og ikke-diskriminerende vilkår i forhold til de omkostninger de enkelte forbrugere giver anledning til

31. Den ændrede tarifieringsmetode medfører udover det generelle fald i tarifferne en mindre omfordeling mellem kunderne, hvilket fremgår af tabel 2.

Tabel 2. Konsekvenser for distributionsbetaling for forskellige kundetyper

Forbrug, m ³	2.000	14.000	50.000	100.000	500.000	12 mio.
Samlet betaling gl. tarif, kr.	1.846	12.922	44.410	78.435	186.585	2.468.085
Gns pr. m ³ , kr.	0,923	0,923	0,888	0,784	0,373	0,206
Samlet betaling ny tarif, kr.	1.456	8.392	29.200	52.150	130.650	1.855.650
Gns pr. m ³ , kr	0,728	0,599	0,584	0,522	0,261	0,155
Forskel, kr.	0,195	0,324	0,304	0,263	0,112	0,051
Forskel, pct.	21	35	34	34	30	25

Note: Det forhold at alle de viste kundetyper får en gevinst skal ses i sammenhæng med den generelle nedsættelse af tarifferne i forlængelse af afgørelse om forlængelse af gældsafviklingsperiode fra 2016 til 2020 af 21. december 2012.

32. Det fremgår af tabellen, at de små kunder (med et forbrug på 2000 m³) typisk står overfor en mindre reduktion af distributionsbetalingen end kunder med et større forbrug. Større kunder, hvor volumenbetalingen udgør en større andel af den samlede betaling vil opleve et relativt større fald i den samlede betaling, fordi volumenbetalingen er reduceret med provenuet fra den faste betaling.

33. Indførelsen af den faste betaling, skal dække de gennemsnitlige omkostninger til gasmåling, afregning og tilsyn med forbrugernes gasinstallationer i medfør af Gasreglementets bestemmelser, og sker med henblik på at sikre, at også små forbrugere betaler de direkte omkostninger de giver anledning til, hvilket ikke vil være tilfældet ved en fastholdelse af den nuværende metode til fastsættelse af tarifferne.

34. Sekretariatet for Energitilsynet vurderer derfor, at indførelsen af den faste betaling er *rimelig*, idet der ellers ville være tale om en krydssubsidiering til fordel for de små kunder.

35. Indførelsen af den faste betaling ændrer ikke på, at alle kunder fortsat betaler samme høje tarif for de første kubikmeter, og at kunder med ens forbrug også betaler det samme i distributionstarif, dvs. at der er en *ligebehandling* af kunderne.

36. Hertil sikrer bloktariffen også (nu såvel som tidligere), at større forbrugere oplever en faldende marginalpris pr. transporteret m^3 naturgas, som afspejler, at de har en mere optimal udnyttelse af nettet sammenlignet med mindre kunder. Tarifieringen synes derfor fortsat både *objektiv* og *ikke-diskriminerende*.

37. Sekretariatet for Energitilsynet finder derfor, at den ændrede tarifieringsmetode med en fast betaling fortsat vil være i overensstemmelse med NGFLs § 37, stk. 2.

(ii) Konkurrencedygtighed i forhold til andre brændsler

38. Som nævnt fremmer den volumenafhængige bloktarif med faldende transportpris pr. transporteret mængde også en øget transport, der muliggør lavere distributionstariffer, da de faste omkostninger kan blive fordelt på flere transporterede m^3 . Dette øger konkurrencedygtigheden overfor andre brændsler, og fortrænger dermed bl.a. olien, der er mere forurenende.

39. Dette taler for, at distributionstariffen for naturgas fortsat i overvejende grad bør være volumenbaseret med faldende transportpris pr. transporteret mængde, således at tariffen fortsat vil være i overensstemmelse med NGFLs § 1 og de almindelige bemærkninger.

40. Den anmeldte ændrede metode bryder ikke med dette princip. Der er alene tale om, at der indføres en fast betaling, og at provenuet herfra anvendes til at sænke den volumenbaserede bloktarif, men tariffen er fortsat i langt overvejende grad en volumenbaseret bloktarif. Dette illustreres ved, at den faste betaling for en villakunde alene udgør ca. en femtedel af den samlede betaling, faldende til kun at udgøre ca. 1 pct. og derunder ved et forbrug på 50.000 m^3 og derover.

41. Sekretariatet for Energitilsynet finder derfor, at HMN's ændrede metode fortsat sikrer konkurrencedygtighed overfor andre brændsler, idet der fortsat i langt overvejende grad er tale om en volumenbaseret bloktarif.

(iii) Indtægtsrammen

42. Endeligt må en ændring af tarifmetoderne ikke lede til, at selskabet ikke længere kan overholde deres indtægtsramme. En indførelse af en fast betaling fra alle kunder må derfor ikke medføre et ekstra provenu, som kan lede til, at indtægtsrammen overskrides.

43. HMN har oplyst, at provenuet fra den faste betaling anvendes til at nedsætte den volumenbaserede bloktarif, således at det samlede provenu fra fast betaling plus bloktarif svarer til indtægtsrammen. Ændringen indebærer derfor en fortsat overholdelse af selskabets indtægtsramme.

Afgørelse

44. Sekretariatet for Energitilsynet finder, på baggrund af vedlagte sagsfremstilling og vurdering, at HMN Naturgas I/S' ændrede metode til tarifiering ikke er i strid med Naturgasforsyningsloven. Sekretariatet for Energitilsynet godkender derfor HMN Naturgas I/S' ændrede metoder til tarifiering i henhold til NGFLs § 36 a.

45. Energitilsynet er dog ikke herved afskåret fra af egen drift eller i tilfælde af en konkret klage at tage metoden op til fornyet bedømmelse efter NGFLs bestemmelser.

Klagevejledning

Eventuel klage over nærværende afgørelse angående eventuelle bebyrdende vilkår i godkendelsen kan indbringes for Energiklagenævnet. Klagen skal inden 4 uger fra modtagelsen af dette brev skriftligt indgives til:

Energiklagenævnet
Frederiksborggade 15
1360 København K
Tlf.: 33 95 57 85
Fax: 33 95 57 99
E-mail: ekn@ekn.dk

Energiklagenavnets kontortid kan have betydning for rettidig indlevering af klage. Læs mere på klagenavnets hjemmeside, www.ekn.dk, under menuen "Klagebehandling".

På Energiklagenævnets hjemmeside, www.ekn.dk, findes klagenævnets forretningsorden, der bl.a. indeholder bestemmelser om:

- hvilke love, der giver klageadgang til nævnet
- nævnets sammensætning
- formandens opgaver
- indgivelse af klage
- gebyr
- oplysninger, der indgår i sagerne
- afgørelser

Med venlig hilsen

Louise Bank
Fuldmægtig
Tlf. direkte 4171 5365
lba@energitilsynet.dk